

Enhed

Jura og International

Sagsbehandler

Maria Schultz

Koordineret med

Sagsnr.

2017 - 1734

Doknr.

492818

Dato

10-09-2017

Kommenteret høringsnotat

over

forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v. og lov om psykologer m.v.

(Ændring af reglerne om udvidet lån til betaling af handicapbil, forsøg på det sociale område, stikprøvekontrol af indberetninger til Tilbudsportalen, forenkling af rammeaftalekonceptet og demensmærkning m.v.)

1. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 26. juni 2017 til den 10. august 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Alzheimerforeningen, Ankestyrelsen, Bedre Psykiatri - landsforeningen for pårørende, BL - Danmarks Almene Boliger, Blå Kors, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Børns Vilkår, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Psykolog Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreråd, Datatilsynet, DemensKoordinatorer i Danmark, Den Danske Dommerforening, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Domstolsstyrelsen, Det Centrale Handicapråd, Ergoterapeutforeningen, FOA, Forbrugerrådet, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Færøernes Sundheds- og Indenrigsministerium, HK/kommunal, Institut for Menneskerettigheder, KFUK's Sociale Arbejde, KFUM's Sociale Arbejde, Kirkens Korshær, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Landsforeningen af Kvindeskrivecentre, Landsforeningen af Socialpædagoger, Landsforeningen for Børn og Forældre, Landsforeningen LEV, Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade (LMS), LO, LO's Faglige Seniorer, LOS - De private sociale tilbud, Lægeforeningen, National Videnscenter for Demens, PLO, Polioforeningen, Psykolognævnet, Pårørendegruppen for svage ældre, Red Barnet, Retslægerådet, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af boformer for hjemløse i Danmark, Selveje Danmark, SIND - Landsforeningen for psykisk sundhed, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialt Lederforum, Socialtilsyn Hovedstaden (Frederiksberg Kommune), Socialtilsyn Midt (Silkeborg Kommune), Socialtilsyn Nord (Hjørring Kommune), Socialtilsyn Syd (Faaborg-Midtfyn Kommune), Socialtilsyn Øst (Holbæk Kommune), Spastikerforeningen, Statsforvaltningen, UlykkesPatientForeningen, Vestre Landsret, Ældre Sagen og Østre Landsret.

Børne- og Socialministeriet har modtaget svar fra:

Ankestyrelsen, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Psykolog Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner,

Danske Seniorer, Danske Ældreråd, Datatilsynet, Demenskoordinatorer i Danmark, Forbrugerrådet, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Færøernes Sundheds- og Indenrigsministerium, Institut for Menneskerettigheder, KL, Konkurrence- og Forbrugstilsynet, Landsforeningen af Socialpædagoger, LOS - De private sociale tilbud, National Videnscenter for Demens, Psykolognævnet, Retslægerådet, Selveje Danmark, Socialtilsyn Nord, Statsforvaltningen, Vestre Landsret, Ældre Sagen og Østre Landsret.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar.

2. Høringssvarene

Ankestyrelsen, Forbrugerrådet, Institut for Menneskerettigheder, Psykolognævnet, Retslægerådet, Statsforvaltningen, Vestre Landsret, Ældre Sagen og Østre Landsret har ingen bemærkninger til lovforslaget.

2.1. Præcisering af reglerne om ret til udvidet lån til handicapbil

Danske Seniorer, Danske Ældreråd og Foreningen af Socialchefer i Danmark støtter op om de foreslåede ændringer.

Dansk Handicap Forbund er positive over for de foreslåede ændringer, men mener dog, at "ganske særlige forhold" fortsat skal nævnes i servicelovens § 114, stk. 3, da der ellers ikke vil være overensstemmelse mellem lovbestemmelsen og § 7 i bekendtgørelse om støtte til køb af bil efter serviceloven.

Danske Handicaporganisationer er positive over for de foreslåede ændringer. Dog bemærker de, at der fortsat er lang sagsbehandlingstid i sager om støtte til køb af bil efter serviceloven, og at lovforslaget ikke ændrer på dette.

Dansk Socialrådgiverforening kan tilslutte sig de foreslåede ændringer. Dansk Socialrådgiverforening noterer sig, at der med lovforslaget ikke gives øget økonomisk kompensation, men at bestemmelserne er DUT-forhandlet med KL i anden sammenhæng. Det er Dansk Socialrådgiverforenings forventning, at det dermed er sikret, at der ikke sker en skævvridning i den sociale indsats, hvor de øgede udgifter skal findes på andre områder inden for det sociale område.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

For så vidt angår overensstemmelsen mellem lovbestemmelsen og § 7 i bekendtgørelse om støtte til køb af bil efter serviceloven, bemærkes det, at der den 1. januar 2018 træder en ny bekendtgørelse om støtte til køb af bil efter serviceloven i kraft - dvs. samtidig med den foreslåede ændringslov. Præmissen "ganske særlige forhold" foreslås taget ud af servicelovens § 114 for at præcisere, at der skal foretages én samlet behovsvurdering frem for to separate. Såfremt lovforslaget vedtages, foretages der en konsekvensrettelse i bekendtgørelsen om støtte til køb af bil efter serviceloven, således at "ganske særlige forhold" også udgår af denne.

For så vidt angår bemærkningen om lange sagsbehandlingstider, bemærkes det, at ministeriet er enig i, at dette lovforslag ikke indeholder elementer, der nedbringer sagsbehandlingstiderne. De bekendtgørelsesændringer, der træder i kraft den 1. januar 2018, indeholder imidlertid sådanne elementer. Derudover har ministeriet for nyligt i samarbejde med Ankestyrelsen udfærdiget en best practice undersøgelse af kommunernes sagsbehandling i bilstøttesager med henblik på nedbringelse af sagsbehandlingstiderne.

2.2. Forenkling af rammeaftalekonceptet

Dansk Socialrådgiverforening og Foreningen af Socialchefer i Danmark udtrykker støtte til denne del af forslaget.

Danske Regioner finder denne del af forslaget positivt, men ønsker det præciseret, at der med "alle regionale tilbud" menes, at også de private tilbud, som regionen indgår aftale med, er omfattet af rammeaftalerne.

Danske Seniorer har i udgangspunktet ingen indvendinger over for denne del af forslaget, men ønsker at muligheden for at relevante ministre kan udmelde et særligt tema til behandling i rammeaftalerne bevares.

Landsforeningen af Socialpædagoger tilslutter sig denne del af forslaget, men mener ikke, at opdelingen i en udviklingsstrategi og en styringsaftale skal ophæves.

LOS – De private sociale tilbud finder, at der stadig er behov for, at der fastsættes minimumskrav til rammeaftalen i rammeaftalebekendtgørelsen.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

Børne- og Socialministeriet bemærker til Danske Regioners høringssvar, at private tilbud ikke kan defineres som regionale tilbud, selv om de har indgået driftsaftale med en region.

Til Danske Seniorers høringssvar bemærker ministeriet, at det behov, der kan være, for at sætte fokus på særlige emner, efter ministeriets opfattelse er dækket med etableringen af den nationale koordinationsstruktur, hvoraf det følger, at rammeaftalparterne skal behandle eventuelle særlige udmeldinger fra Socialstyrelsen i forbindelse med indgåelse af rammeaftalerne.

Til høringssvaret fra Landsforeningen af Socialpædagoger bemærker ministeriet, at et formelt krav om opdeling af rammeaftalerne i en udviklingsstrategi og en styringsaftale ikke giver tilstrækkeligt mening. Rammeaftalerne vil stadig skulle have fokus på både faglig udvikling af indsatser og tilbud og på de mere styringsmæssige forhold. Dette vil komme til at fremgå af rammeaftalebekendtgørelsen.

Til høringssvaret fra LOS – De private sociale tilbud bemærker ministeriet, at der også fremover af rammeaftalebekendtgørelsen vil fremgå en række minimumskrav til rammeaftalerne.

2.3. Udvidelse af mulighederne for forsøg på det sociale område

Dansk Socialrådgiverforening, Danske Regioner, Danske Ældreråd, Landsforeningen af Socialpædagoger, LOS og Selveje Danmark udtrykker støtte til denne del af lovforslaget.

Dansk Socialrådgiverforening bemærker dog, at kommunalbestyrelsen som ansvarlig myndighed bør høres, involveres og godkende ansøgninger om forsøgsordninger.

Danske Handicaporganisationer finder ikke, at der er behov for den foreslåede udvidelse af mulighederne for at gennemføre forsøg. Danske Handicaporganisationer finder endvidere, at det ikke fremgår tydeligt, hvad kravet om, at et forsøg ikke må stille borgerne dårligere end loven, indebærer. Danske Handicaporganisationer opfordrer i den forbindelse til, at der i lovforslaget opstilles retningslinjer for vurderingen af, om borgerne vil blive dårligere stillet og for borgernes mulighed for at fravælge at indgå i forsøg.

Danske Ældreråd opfordrer til, at ministerier udarbejder en vejledning med kriterier for forsøg samt vurdering af private tilbuds økonomiske soliditet.

Landsforeningen af Socialpædagoger er enig i skærpelsen af kriterierne for at opnå forsøgsgodkendelse, men finder, at også overholdelse af FN's Handicapkonvention bør skrives ind i loven. Endvidere bemærker Landsforeningen, at evalueringer af forsøg bør offentliggøres.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

Børne- og Socialministeriet finder det ikke relevant at opstille et generelt krav om, at kommunalbestyrelsen skal høres i alle sager, inden et regionsråd eller et privat tilbud indsender en ansøgning om forsøgsgodkendelse. Dette skyldes, at ikke alle forsøg vil have betydning for en eller flere kommunalbestyrelser. Ministeriet vil i sin vurdering af ansøgninger om forsøgsgodkendelse lægge vægt på, om der er etableret et samarbejde med en eller flere kommunalbestyrelser, når dette findes hensigtsmæssigt for gennemførelsen af forsøget.

På baggrund af Danske Handicaporganisationers bemærkninger vedrørende kravet om, at forsøg ikke må indebære, at borgere stilles dårligere, er bemærkningerne til bestemmelsen uddybet og præciseret. Ministeriet finder det dog ikke muligt udtømmende at beskrive alle tænkelige forsøg og deres mulige indvirkning på den enkelte borger, og det er derfor heller ikke muligt i lovforslaget at opstille konkrete udtømmende retningslinjer for vurderingen af, om et forsøg indebærer, at borgere stilles dårligere. Dette gør sig tillige gældende for Danske Ældreråds forslag om en vejledning med kriterier for opnåelse af forsøgsgodkendelse.

For så vidt angår Danske Ældreråds bemærkning vedrørende private tilbuds økonomiske soliditet bemærker Børne- og Socialministeriet, at der ikke med den foreslåede bestemmelse om forsøg, vil kunne oprettes private tilbud, som ikke er under et driftsorienteret tilsyn. Dette tilsyn vil afhængig af typen af tilbud blive varetaget af enten en kommune efter § 148 a i serviceloven eller af et socialtilsyn efter lov om socialtilsyn. Tilsynet omfatter i begge tilfælde tilsyn med tilbuddets økonomi. Børne- og Socialministeriet finder det derfor ikke hensigtsmæssigt, at ministeriet i forbindelse med ansøgning om forsøg skal foretage en vurdering af et privat tilbuds økonomiske soliditet, idet dette allerede foretages løbende i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet.

Til forslaget fra Landsforeningen af Socialpædagoger om, at overholdelse af FN's Handicapkonvention indskrives som et selvstændigt krav for opnåelse af forsøgsgodkendelse, bemærker Børne- og Socialministeriet, at det er en forudsætning for godkendelse af et forsøg, at forsøget overholder Danmarks internationale forpligtelser, herunder men ikke udelukkende FN's Handicapkonvention. Da også andre internationale forpligtelser, herunder særligt den Europæiske Menneskerettighedskonvention og FN's Børnekonvention, er relevante for vurderingen af, om der kan gives en forsøgsgodkendelse, finder Børne- og Socialministeriet det ikke hensigtsmæssigt at fremhæve en enkelt international konvention.

2.4. Stikprøvekontrol af indberetninger til Tilbudsportalen

Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Foreningen af Socialchefer i Danmark, KL, Landsforeningen af Socialpædagoger, Selveje Danmark og Socialtilsyn Nord kan tilslutte sig de foreslåede ændringer i denne del af lovforslaget.

Foreningen af Socialchefer i Danmark udtrykker dog bekymring for, at der ikke bliver tale om et dialogbaseret tilsyn, som det oprindeligt var hensigten i socialtilsynsloven. Foreningen af Socialchefer i Danmark ønsker samtidigt, at handlekommunen orienteres om afgørelser om påbud truffet, hvis indberettede oplysninger ikke er i

overensstemmelse med de faktiske forhold, eller ikke er indberettet i overensstemmelse med Tilbudsportalens systematik.

LOS finder det ikke proportionalt, at der med lovforslaget gives mulighed for at markere på Tilbudsportalen, at et tilbuds oplysninger ikke er i overensstemmelse med de faktiske forhold eller er indberettet i strid med Tilbudsportalens systematik. LOS finder endvidere, at der bør indføres en klagemulighed.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

Børne- og Socialministeriet skal til bemærkningerne fra Foreningen af Socialchefer i Danmark understrege, at de foreslåede ændringer ikke har betydning for socialtilsynets driftsorienterede tilsyn med de sociale tilbud. De foreslåede ændringer har alene betydning for tilsynet med rigtigheden af de indberettede oplysninger i Tilbudsportalen. Dette tilsyn føres af Socialstyrelsen på vegne af Børne- og Socialministeriet.

Ministeriet skal til Foreningen af Socialchefer i Danmarks opfordring til at orientere samtlige handlekommuner om en afgørelse om påbud efter den foreslåede bestemmelse understrege, at der alene er tale om påbud vedrørende rigtigheden og systematikken i oplysninger indberettet til Tilbudsportalen. At oplysningerne på Tilbudsportalen ikke er i overensstemmelse med de faktiske forhold eller ikke er indberettet i overensstemmelse med Tilbudsportalens systematik kan have betydning for sagsbehandler og borger, når der skal vælges et tilbud til borgeren. Derimod vurderes det ikke at have nogen videre betydning for de borgere, der allerede modtager det pågældende tilbud. Ministeriet finder det derfor tilstrækkeligt, at forholdet markeres på Tilbudsportalen, hvor det er synligt for sagsbehandlere og borgere, der skal anvende de pågældende oplysninger, og at den myndighed, som fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, modtager afgørelsen i kopi. Ministeriet ser derfor ingen grund til, at samtlige handlekommuner skal modtage en kopi af afgørelsen.

2.5. Hjemmel til fastsættelse af regler om demensmærkning

Dansk Socialrådgiverforening, Danske Seniorer, DemensKoordinatorer i Danmark, Landsforeningen af Socialpædagoger og Nationalt videnscenter for demens støtter op om forslaget.

Dansk Industri bemærker, at organisationen ønsker at blive inddraget i arbejdet med fastlæggelse af kriterierne for, hvad der kendetegner forskellige typer af demensegnede plejeboliger.

Danske Seniorer udtrykker forundring over, at mærkningsordningen ikke er obligatorisk for friplejeboliger.

Danske Ældreråd anmoder om, at det kommer til at fremgå, at der på alle plejecentre bør være mulighed for 2-rums boliger, ligesom man ønsker, at det kommer til at fremgå udtrykkeligt af lovteksten, at mærkningsordningen alene vil vedrøre de fysiske rammer. Endvidere ønskes mærkningen gennemført af særligt demenskyndige, og der ønskes fastsat en gyldighedsperiode for mærkningen.

Foreningen af Socialchefer i Danmark finder, at samspillet mellem demensmærkningsordningen og plejeboliggarantien er uklart. Borgere med demens kan ikke altid garanteres en demensegnet bolig inden for garantiperioden, og det er vigtigt, at det tydeliggøres, at den nye mærkningsordning ikke ændrer herpå.

KL opfordrer til, at mærkningsordningen af de eksisterende plejeboliger bliver så simpel på mulig, således, at den tid, kommunerne skal bruge på registrering, står mål med den effekt, man kan få ud af mærkningsordningen og ikke tager for meget tid fra kerneopgaven.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriets bemærkninger:

Denne del af lovforslaget hører under Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, der har tydeliggjort forholdet mellem plejeboliggarantien og demensmærkningen i lovforslagets bemærkninger.

En obligatorisk ordning omfattende friplejeboliger vil påføre friplejeboligleverandørerne arbejde og omkostninger, som de ikke har mulighed for at få godtgjort. Hertil kommer, at det ikke er alle friplejeboliger, der henvender sig til demente. Transport-, Bygnings- og Boligministeriet vurderer, at hovedparten af de friplejeboligleverandører, der henvender sig til demente, frivilligt vil tilslutte sig mærkningsordningen, idet dette vil kunne være en konkurrencemæssig fordel, når en borger skal vælge plejebolig. Der er derfor ikke foretaget ændringer i lovudkastet på denne baggrund.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet oplyser, at den konkrete udmøntning af ordningen vil ske ved bekendtgørelse. Det forventes, at det af bekendtgørelsen bl.a. vil komme til at fremgå, at mærkningsordningen alene vil omfatte de fysiske rammer. Danske Ældreråds høringssvar har på den baggrund ikke givet anledning til ændringer i lovtæksten, men det er i bemærkningerne nævnt, at ordningen alene vil komme til at angå de fysiske rammer.

Til KL's høringssvar oplyses, at KL's ønsker til mærkningsordningen af de eksisterende plejeboliger søges imødekommet i den bekendtgørelse, hvor den konkrete udmøntning af mærkningsordningen fastsættes.

2.6. Ændringer af psykologloven

Dansk Psykolog Forening er enige i de foreslåede ændringer af kravene til Psykolognævnets beslutningsdygtighed. Dog mener foreningen, at mindst to af de tilstedeværende medlemmer af nævnet bør være psykologer og heraf bør ét medlem være børnesagkyndig.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

På baggrund af høringssvaret fra Dansk Psykolog Forening er der foretaget en ændring af lovforslaget, således at det med lovforslagets § 3, nr. 2, foreslås, at Psykolognævnet er beslutningsdygtigt, når nævnets formand eller dennes stedfortræder samt 4 af nævnets øvrige medlemmer eller disses stedfortrædere er til stede, dog således at mindst 2 af de tilstedeværende har bestået kandidateksamen i psykologi eller dermed ligestillet eksamen, og at mindst 1 af de tilstedeværende har erfaring som børnesagkyndig.